

OP VERKENNING 3

HANDLEIDING IN HET VERKEER

Cindy Laureyssens
Stefaan Casier

 van in

Naam:

Klas:

 VSV
IEDEREEN MEE
VOOR VELIG VERKEER

Op verkenning in het verkeer leerjaar 3 bestaat uit:

- een themaschrift
- een handleiding
- een prentenset
- digitale ondersteuning
 - Bingel Plus
 - Bingel Start

Een volledig productoverzicht vind je op www.opverkenning.be.

Auteur: Cindy Laureyssens
Coördinator: Stefaan Casier

Fotokopieerapparaten zijn algemeen verspreid en vele mensen maken er haast onnadenkend gebruik van voor allerlei doeleinden. Jammer genoeg ontstaan boeken niet met hetzelfde gemak als kopieën.

Boeken samenstellen kost veel inzet, tijd en geld. De vergoeding van de auteurs en van iedereen die bij het maken en verhandelen van boeken betrokken is, komt voort uit de verkoop van die boeken.

In België beschermt de auteurswet de rechten van deze mensen. Wanneer u van boeken of van gedeelten eruit zonder toestemming kopieën maakt, buiten de uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen, ontnemt u hun dus een stuk van die vergoeding. Daarom vragen auteurs en uitgevers u beschermde teksten niet zonder schriftelijke toestemming te kopiëren buiten de uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen.

Verdere informatie over kopieerrechten en de wetgeving met betrekking tot reproductie vindt u op www.reprobel.be.

Ook voor het onlinelesmateriaal gelden deze voorwaarden. De licentie die toegang verleent tot dat materiaal is persoonlijk. Bij vermoeden van misbruik kan die gedeactiveerd worden. Meer informatie over de gebruiksvoorwaarden leest u op www.diddit.be.

© Uitgeverij VAN IN, Wommelgem, 2020

De uitgever heeft ernaar gestreefd de relevante auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Wie desondanks meent zekere rechten te kunnen doen gelden, wordt verzocht zich tot de uitgever te wenden.

Copyrights:

- Foto's bij Les 5 (kopieerblad p. 20) © Shutterstock.com: Bjorn Keith, CapturePB, FrimuFilms, Vytautas Kielaitis, OnkelKrischan, Kanitarty69, S-F
- Beeldfragment bij Les 2 'Alles voetgangers' © SYVIDproducties
- Beeldfragment bij Les 4 'Hoe is het zebrapad ontstaan?' © NTR
- Beeldfragment bij Les 5 'Schonere auto's' © NTR
- Beeldfragment bij Les 7 '112 Kidsfilm' © FOD Binnenlandse zaken (Deze video is ontwikkeld door de FOD Binnenlandse Zaken en kun je downloaden op de website www.112.be/nl/kids. Op die website vind je ook pedagogisch materiaal om het noodnummer 112 aan kinderen te leren.)
- Beeldfragment bij Les 7 en Les 9 'Ketnet Swipe: Antwoorden EHBO-vragen – deel 2' © VRT
- Beeldfragment bij Les 8 en Les 10 'Zichtbaarheid reflecterende kledij' © VSV
- Beeldfragment bij Les 9 'De fietshelm' © VRT
- Beeldfragment bij Les 9 'Kijk Uit: De fietshelm is top en hoort op je kop' © Vlaams Gewest, Brussels Hoofdstedelijk Gewest) (via het YouTube-kanaal van 'Kijk Uit': www.youtube.com/playlist?list=PL0185E339B2512C7D)
- Beeldfragment bij Les 10 'Veilig fietsen' © NTR
- Beeldfragment bij Les 12 'Kijk Uit: Kinderen veilig op weg met de fiets!' © Vlaams Gewest, Brussels Hoofdstedelijk Gewest) (via het YouTube-kanaal van 'Kijk Uit': www.youtube.com/playlist?list=PL0185E339B2512C7D)
- Beeldfragment bij Les 13 'Help! Mijn kind wil naar school fietsen' © NTR
- Beeldfragment bij Les 14 'Een spiraalverband aanleggen' © Rode Kruis Vlaanderen
- Beeldfragment bij Les 15 © Federale Politie

Eerste druk 2020
ISBN 978-90-306-9462-5
D/2020/0078/9
Art. 593190/01
NUR 193

Concept binnenwerk: HarderBetterFasterStronger
Concept cover: D'hondt-Ravijts
Beeld cover: La Mancha
Opmaak: Bananas.net
Tekeningen: Jonas Van de Vyver

Domein(en): ruimte - verkeer

Onderwerp: ontdekken waar fietsers veilig kunnen, mogen en moeten fietsen

Lesduur: 50 minuten

LEERPLANDOELLEN

Bij het onlinelesmateriaal vind je een overzicht met alle leerplandoelstellingen per les.

MATERIAAL

Voor elke leerling

- themaschrift p. 22-23
- kopieerblad p. 24

Voor de leerkracht

- bordboek
- bordles
- papiertape
- prentenset: prent 2, 22-28

Voor de klas

- kopieerbladen p. 22-23
- helm of hoofdband per groep
- plakband of pritt-buddies

Het doel van de les

In deze les ...

- vertel ik waar ik als fietser wel en niet mag fietsen.
- kan ik de verkeersborden voor fietsers lezen en gebruiken.
- leer ik hoe ik veilig in het verkeer kan fietsen.

Vorbereiding

Voor de leerkracht

- Open de ontdekplaat door op de link in het bordboek te klikken.
- Maak foto's van de fietsvoorzieningen in de buurt van de school. Personaliseer er je bordles mee. Maak eventueel gebruik van Google Earth.
- Verdeel de klas in groepen van vier.
- Laat enkele leerlingen hun fietshelm meebrengen voor het spel 'Wat ben ik?' of voorzie zelf een aantal helmen, haarlinten of elastieken.
- Kopieer de kaartjes voor het spel 'Wat ben ik' (kopieerblad p. 22) voor elke groep. Knip de kaartjes uit en lamineer voor langdurig gebruik. Stop de kaartjes in een washand of ondoorzichtig zakje.
- Kopieer het blad met hulpvragen (kopieerblad p. 23) voor de taalzwakke leerlingen.
- Kopieer voor elke leerling het aankruisblad (kopieerblad p. 24).

Start (5 min.)

Projecteer de ontdekplaat en bespreek waar de verschillende fietsers rijden. Bekijk het meisje dat midden op de rijbaan rijdt.

- *Mag het meisje daar rijden? Waarom (niet)?*

Klik op het meisje om in te zoomen op de hotspots van deze les.

Projecteer de foto's en laat de leerlingen vertellen wat ze zien. Laat aangeven of de fietsers de regels al dan niet volgen.

Laat de leerlingen een potlood nemen.

Projecteer verschillende fietslocaties.

Laat hen het potlood in de lucht steken als ze zelf op een gelijkaardige locatie fietsten en bespreek.

- Fietser op het voetpad: toegelaten tot de leeftijd van tien jaar.
- Fietspad: je rijdt op het fietspad aan de rechterkant van de weg. Als er maar één fietspad is, mag je het in twee richtingen gebruiken.

- Fietspad aangegeven met een dubbele onderbroken lijn: je rijdt op het fietspad aan de rechterkant van de weg.
- Fietsstunnel: je kunt veilig een drukke weg oversteken. Rijd aan de rechterkant.
- Geen fietspad: rijd aan de rechterkant van de weg.
- Fietsostrade: je fietst veilig, weg van het verkeer. Rijd rechts.
- Fietsstraat: je mag de volledige breedte van de rijbaan gebruiken. Motorvoertuigen hebben toegang tot fietsstraten maar mogen de fietsers niet inhalen. De snelheid mag in een fietsstraat nooit hoger liggen dan 30 kilometer per uur.

In deze les ontdek je op welke plaatsen je veilig kunt fietsen.

We bekijken een aantal verkeersborden voor fietsers en bespreken hoe die jou helpen om veiliger in het verkeer te fietsen.

Kern (20 min.)

Fietsveiligheid van de schoolomgeving

Laat enkele leerlingen die met de fiets naar school komen vertellen waar ze fietsen en oversteken. Leerlingen op deze leeftijd fietsen vaak nog met de ouders mee. Informeer welke leerlingen zelfstandig naar school fietsen en wat ze daarvan vinden.

Bekijk enkele foto's van fietsvoorzieningen uit de schoolomgeving.

- *Waar fiets jij het liefst? Waarom?*
- *Waar vind je het niet leuk om te fietsen? Waarom?*
- *Is het veilig voor de andere weggebruikers? Waarom (niet)?*

Projecteer **opdracht 1** en bespreek klassikaal.

Kruis bij **opdracht 1a** de fietsvoorzieningen aan die aanwezig zijn in de schoolomgeving.

Laat de leerlingen aangeven welke fietsvoorzieningen ze veilig vinden.

Bepaal bij **opdracht 1b** welke fietsvoorzieningen veilig zijn en kleur de duimen groen.

Verkeersregels voor fietsers

Verdeel de klas in groepen van vier en geef elk groepslid een nummer van 1 tot 4.

Voorzie drie antwoordzones in de klas. Op een van deze locaties gaan de leerlingen staan als ze denken dat persoon A het juist doet, op de andere locatie als ze denken dat persoon B het juist doet, op de derde als geen van beiden het juist doet.

Projecteer de eerste afbeelding.

- *Wie doet het juist: A of B?*

De groepen overleggen. Van elke groep geven de nummers 1 het

groepsantwoord door in de overeenkomstige antwoordzone te gaan staan.

Laat een leerling die A antwoordde het antwoord toelichten.

TIP

Personaliseer je bordles met foto's van fietsvoorzieningen uit de schoolomgeving. Heb je geen foto's? projecteer dan de schoolomgeving via Google Earth.

themaschrift p. 22

TIP

Laat ook de leerlingen die de foute antwoordzone kozen hun antwoord toelichten.

Bespreek:

Op een zebrapad steek je te voet over. Een fietser is vier keer sneller dan een voetganger. Een automobilist heeft zo veel minder tijd om te reageren. Als je een zebrapad oversteekt met de fiets aan de hand heb je voorrang op de andere bestuurders die aankomen. Steek je al fietsend over, dan heb je geen voorrang.

Projecteer de tweede afbeelding.

Laat de groepen overleggen. Laat na overleg de nummers 2 in de antwoordzone plaatsnemen en het antwoord toelichten.

Bespreek:

Het verkeersbord zegt dat je verplicht op dit fietspad moet rijden. Aan de overkant is ook een verkeersbord. Je moet de rijrichting volgen, dus fietser B doet het juist.

Projecteer de derde afbeelding.

Laat na overleg de nummers 3 in de antwoordzone plaatsnemen en het antwoord toelichten.

Bespreek:

Ze doen het beiden fout. Als je fietst, houd je je handen aan het stuur en je voeten op de pedalen.

Projecteer de vierde afbeelding.

Laat na overleg de nummers 4 in de antwoordzone plaatsnemen en het antwoord toelichten.

Bespreek:

Je steekt je arm uit als je een straat inslaat. Zo weten andere weggebruikers wat je gaat doen. Fietser A doet het juist.

Verwerking en afronding (25 min.)

Overloop **opdracht 2**. De leerlingen zoeken in groep of de fietser het juist of fout doet en lichten hun keuzeantwoord toe.

Verbeter klassikaal. Laat de nummers 1 de eerste foto bespreken, de nummers 2 de tweede enz.

Wat ben ik?

Speel 1 spelronde klassikaal aan de hand van de bordles.

Zet een fietshelm op en trek een kaartje. Laat een leerling het kaartje met papertape op de fietshelm plakken.

Stel ja-nee vragen en toon aan hoe je op die manier verkeersborden kunt uitsluiten en te weten kunt komen welk verkeersbord er op je helm kleeft.

Leerlingen die niet taalvaardig zijn kunnen gebruikmaken van de hulpvragen.

De leerlingen werken zelfstandig verder in groepen van vier.

Speel het spel tot alle leerlingen aan de beurt zijn geweest.

Gevorderde leerlingen kunnen met meer tegelijk hun verkeersbord raden.

themaschrift p. 23

TIP

Laat de groepen het antwoord duiden in potlood.

kopieerbladen p. 22-24

TIP

Laat de leerlingen met stift de verkeersborden die afvallen doorstrepen.

VERKEERSBORDEN EERSTE GRAAD

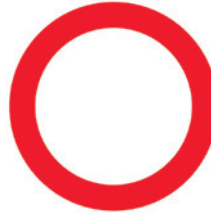
Ik mag hier niet ...

... te voet door.

... in rijden.

... in rijden.
Langs beide kanten niet!

Wie mag eerst?

Ik moet stoppen aan de streep
en alle anderen voor laten.

Kijk, hier ...

... is een plaats om
over te steken.

... is een plaats om met
je fiets over te steken.

Pas op, ...

... werken!

... verkeerslichten!

Ik moet hier ...

... stappen.

... fietsen.

... stappen of fietsen.

... links fietsen,
rechts stappen.

VERKEERSBORDEN TWEEDE GRAAD

Wie mag eerst?

Geef voorrang aan elke bestuurder.

Op het volgende kruispunt heb jij voorrang.

Geef voorrang aan bestuurders die uit de andere richting komen.

Geef voorrang aan bestuurders die van rechts komen.

Pas op, ...

... je nadert een zebraad!

... wat verderop is een plaats waar veel kinderen komen!

... de rijbaan wordt smaller!

Er is een smalle doorgang. Jij hebt voorrang, bestuurders uit de andere richting moeten wachten.

Ik mag hier niet ...

... rechts afslaan.

... in rijden.

Ik moet hier ...

... de rotonde volgen in de richting van de pijlen.

... de pijl volgen.

Kijk, hier ...

is een doodlopende weg. Te voet of met de fiets kun je wel door.

mag je alleen in deze richting rijden.

Notities

LES 11 Waar fiets ik?

In deze les ...

- vertel ik waar ik als fietser wel en niet mag fietsen.
- kan ik de verkeersborden voor fietsers lezen en gebruiken.
- leer ik hoe ik veilig in het verkeer kan fietsen.

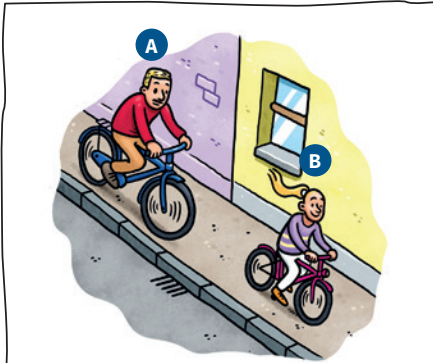
① Hoe fietsvriendelijk is jouw schoolomgeving?

- a Kruis de fietsvoorzieningen die aanwezig zijn aan.
 b Kleur de duim groen als de fietsvoorziening veilig is.

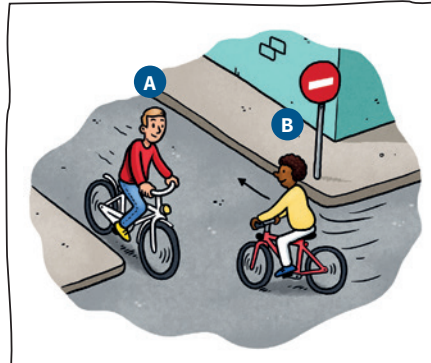

2 **Wie doet het juist?**

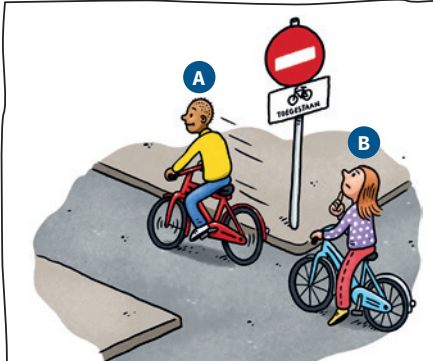
- a Vul aan met juist of fout.
b Schrijf waarom het juist of fout is.

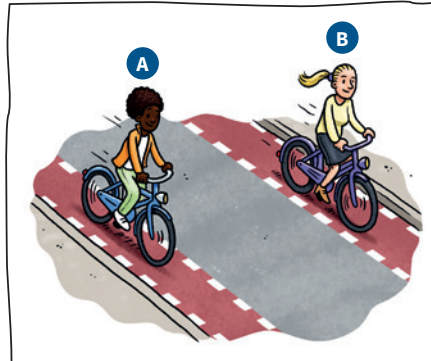
Fietser A doet het *fout*
Want: *je mag maar tot je tien jaar op het voetpad fietsen*

Fietser A doet het *juist*
Want: *het verbodsbord zegt dat er geen verkeer in de straat mag langs deze kant*

Fietser A doet het *juist*
Want: *het verkeersbord zegt dat fietsers wel de straat in mogen*

Fietser A doet het *fout*
Want: *fietsers rijden rechts van de baan*

moeilijke woorden

de fietsvoorziening: plaats die speciaal voor fietsers is aangelegd